

2. Základní algebraické struktury

Pojmy: grupa, okruh, pole, vektorový prostor a podprostor, báze, dimenze, reprezentace vektorů v bázích, součet a průnik podprostorů, doplněk.

U každého z příkladů 1 až 5 pro odevzdání stačí vybrat pouze dvě podotázky!

1. Rozhodněte (a zdůvodněte), zda následující množiny opatřené operací jsou grupou.

- Množina matic $m \times n$ s operací sčítání matic.
- Množina matic $n \times n$ s operací násobení matic.
- Množina regulárních matic $n \times n$ s operací násobení matic.
- Množina diagonálních, regulárních matic s operací násobení matic.
- Množina přirozených čísel s operací sčítání.
- Množina celých čísel s operací sčítání
- Množina $M = \{a, b, c\}$ s operací $\star : M \times M \rightarrow M$, kde $a \star b = b \star a = b$, $a \star c = c \star a = c$, $a \star a = a$, $b \star c = c \star b = a$, $b \star b = c$, $c \star c = b$.

2. Rozhodněte (a zdůvodněte), zda následující množiny opatřené dvěma operacemi jsou okruhem nebo tělesem.

- Množina matic $n \times n$ s operacemi sčítání a násobení matic.
- Množina regulárních matic $n \times n$ s operacemi sčítání a násobení matic.
- Množina reálných funkcí reálné proměnné s operacemi sčítání a násobení funkcí.
- Číselné obory \mathbf{N} , \mathbf{Z} , \mathbf{Q} , \mathbf{R} , \mathbf{C} s operacemi sčítání a násobení.

3. Rozhodněte (a zdůvodněte), zda následující množiny opatřené operací sčítání a násobení skalárem jsou vektorovými prostory nad \mathbf{R} , v kladném případě určete jejich dimenzi a nalezněte nějakou bázi.

- Množina \mathbf{V} všech matic 1×2 nad \mathbf{R} , se sčítáním matic, ale skalárním násobením definovaným triviálně $a \odot (x, y) = (x, y)$ pro všechna $a \in \mathbf{R}$ a všechna $(x, y) \in \mathbf{V}$.
- Množina všech polynomů stupně většího než 2 a menšího než 4, doplněná 0, nad \mathbf{R} , s běžnými operacemi sčítání polynomů a násobení skalárem.
- Množina všech polynomů stupně nejvýše n s běžnými operacemi sčítání a násobení polynomů.
- Množina $\mathbf{V} = \mathbf{R}^3$, s operacemi $(x, y, z) + (x', y', z') = (x + x', y + y', z + z')$ a $k(x, y, z) = (kx, y, z)$.

- e) Množina $\mathbf{V} = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 | x \geq 0\}$, $(x, y) + (x', y') = (x+x', y+y')$,
 $k(x, y) = (kx, ky)$.
- f) Množina $\mathbf{V} = \{(1, x) | x \in \mathbf{R}\}$, $(1, x) + (1, x') = (1, x+x')$,
 $k(1, x) = (1, kx)$.
- g) Množina diagonálních matic typu 2×2 s operacemi sčítání matic
a násobení matic skalárem.

4. Rozhodněte, zda následující podmnožiny mají strukturu podprostoru. V kladném případě určete jeho dimenzi a nalezněte nějakou bázi, případně tuto bázi doplňte dalšími vektory na bázi celého prostoru.

- a) Podmnožina \mathbf{P} množiny všech čtvercových matic řádu 2 taková,
že $a_{11} + a_{22} = 0$ (matice s nulovou stopou),
- b) Podmnožina $\mathbf{P} \subset \mathbf{R}^2$, $\mathbf{P} = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 | x + y = 0\}$,
- c) Podmnožina $\mathbf{P} \subset \mathbf{R}^2$, $\mathbf{P} = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 | x + y = 1\}$,
- d) Podmnožina $\mathbf{Z} \subset \mathbf{R}$ všech celých čísel.
- e) Podmnožina $\mathbf{P} \subset P_5(x)$ množiny všech polynomů stupně nejvýše
5, $\mathbf{P} = \{p \in P_5(x) | p(x) = p(-x)\}$.

5. Jsou zadány podprostory $V_1, V_2 (V_3)$. Určete jejich bázi a dimenzi, určete dimenzi a bázi součtu a průniku těchto podprostorů. Ke každému z prostorů určete také jeho doplněk, bude tento doplněk určen jednoznačně?

- a) $\mathbf{V} \mathbf{R}^3$:
 $V_1 = [(1, 2, -1), (-1, 0, 2), (2, -1, 0), (1, 1, 1)]$,
 $V_2 = [(0, 2, 1), (1, 4, 0)]$,
- b) $\mathbf{V} \mathbf{R}^4$:
 $V_1 = [(1, -1, 0, 1), (1, 2, 0, 3), (3, 0, 0, 5)]$,
 $V_2 = [(0, -1, 1, 4), (0, 2, 3, 2), (0, 0, 1, 2)]$,
- c) $\mathbf{V} P_6(x)$:
 $V_1 = [x^2 + 2x^3, -x^3 + x^6]$,
 $V_2 = [2 + x^2, -1 + x^6, x^2 + x^3 + 2x^4]$,
 $V_3 = [x^2 + x^6, 1 + 3x^3 + x^5, x^3]$,
- d) $\mathbf{V} \text{Mat}_{2 \times 2}$:
 V_1 je podmnožina všech matic s nulovou stopou,
 V_2 je podmnožina všech diagonálních matic.
-

Domácí úkol

II. Uveďte další příklady množin s operací, které jsou (resp. nejsou) grupami. Uveďte další příklady množin s operacemi, které jsou (resp. nejsou) okruhem (resp. tělesem). Uveďte další příklady množin, opatřených operací sčítání a násobení skalárem, které jsou (resp. nejsou) vektorovými prostory (od každého alespoň 3 příklady). Zdůvodněte.